

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 4C/66/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119209969
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kráľová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2021:5119209969.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Kráľovou v právnej veci žalobcu: B. M. Ú. U. T. M., M. M. XXX XX M. Č.. XX, R.: XX XXX XXX, právne zastúpený Mgr. Zuzana Karkóová, advokátka so sídlom Daniela Dlabača 35, 010 01 Žilina, proti žalovaným: v rade 1/ X. W., L.. W., I..XX.XX.XXXX, Z. XXX XX M. Č.. XXX, štátna občianka SR, v rade 2/ W. W., I..XX.XX.XXXX, Z. XXX XX M. Č.. XXX, štátny občan SR, právne zastúpení V.. G. X., F. M. M. X. XXXX/XX, XXX XX Z. - W. Č. M. W., o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

Žalobu v celom rozsahu z a m i e t a.

Žalovaní v rade 1/ a 2/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Žalobným návrhom osobne podaným Okresnému súdu Žilina dňa 01.08.2016 sa pôvodný žalobca v rade 1/ a žalobcovia v rade 2/ a 3/ domáhali vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by okresný súd určil vlastnícke právo k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaným v žalobe zo dňa 01.08.2016. Z dôvodu úmrtia žalobcu v rade 1/ súd uznesením č.k. 42C/318/2016-61 zo dňa 03.07.2017 pripustil zmenu účastníkov konania tak, že pokračoval v konaní s právnymi nástupcami D. N., I..XX.XX.XXXX F. E..XX.XX.XXXX, F. G.: O. N., I..XX.XX.XXXX, Z. Z. XXXXX/XXA, Z. - B. Z., ako žalobcom v rade 1a/ a W. N., I..XX.XX.XXXX, Z. W. XXX/XX, Z. - L., ako žalobcom v rade 1b/.

2. Žalobcovia žalobný návrh skutkovo odôvodnili tým, že žalovaní v rade 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v k.ú. M., zapísaných na Y. Č.. XXXX, a to pozemkov N. B.. Č.. XXX/X - zastavané plochy a nádvorja o výmere 553 m² a KNC parc. č. XXX/X - trvalé trávne porasty o výmere 116 m², a to každý v podiele 1 - ica. Pozemok N. parc. č. XXX/X vznikol rozdelením pôvodnej N. B.. Č.. XXX - zastavané plochy a nádvorja o výmere 562 m² na N. B.. Č.. XXX/X - zastavané plochy a nádvorja o výmere 553 m² a N. B.. Č.. XXX/X - zastavané plochy a nádvorja o výmere 9 m². Pozemok N. B.. Č.. XXX/X vznikol odčlenením od pôvodnej N. B.. Č.. XXX - trvalé trávne porasty o výmere 382 m². Ako vyplýva zo zápisu na Y. Č.. XXXX B. N..Ú.. M., tak žalovaná v rade 1/ ako i žalovaný v rade 2/ nadobudli vlastníctvo k spoluvlastníckym podielom k pozemkom N. B.. Č.. XXX/X F. N. B.. Č.. XXX/X na základe darovacej zmluvy č. O. XXX/XX. V rámci súdneho konania vedeného na Okresnom súde Ž. pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX a naň nadväzujúceho odvolacieho konania vedeného na Krajskom súde v Ž. pod sp. zn. XCo/XXX/XXXX bola prejudiciálne riešená otázka, či právní predchodcovia žalovaných v rade 1/ a 2/ nadobudli vlastníctvo k nehnuteľnostiam v N..Ú.. M., a to k pozemkom N. B.. Č.. XXX F. N. B.. Č.. XXX na základe rozhodnutia T. N. Č.. V.. F.-XXX zo dňa 11.10.1999, a teda či následne mohli darovacou zmluvou evidovanou T. N., N. T. B. Č.. O. XXX/XX toto vlastnícke právo previesť na žalovaných v rade 1/ a 2/. Tak prvostupňový ako i odvolací súd zhodne dospeli k záveru, že právní predchodcovia žalovaných v rade

1/ a 2/, t.j. J. W. F. O. W., L.. Š. nemohli nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním k pozemkom N. parc. č. XXX a N. B.. Č.. XXX v k.ú. M. na základe rozhodnutia T. N. Č.. V.. F.-XXX zo dňa 11.10.1999, keďže toto rozhodnutie je úplne mylné, nakoľko k uvedenému dňu podľa vtedy platnej právnej úpravy vôbec nebolo možné vydržať vlastnícke práva, ale len právo osobného užívania pozemku, čo vôbec nie je tento prípad. Na základe vyššie uvedeného aplikujúc zásadu, že nik nemôže previesť na iného viac práv, než má sám, nemohli právni predchodcovia žalovaných v rade 1/ a 2/ previesť na žalovaných vlastnícke právo tak k pozemku N. B.. Č.. XXX ako ani k N. B.. Č.. XXX v k.ú. M.. Z účelom zistenie skutočných vlastníkov pozemku N. B.. Č.. XXX/X F. N. B.. Č.. XXX/X žalobcovia zadali firme Q. - W. vyhotovenie tzv. spätnej identifikácie dotknutých nehnuteľností. Za týmto účelom bol vypracovaný geometrický plán č. XXXXXXXX-X/X overený T. N. I. W. pod č. XXX/XX. V zmysle uvedeného geometrického plánu reálnym vlastníkom pozemku N. B.. Č.. XXX/X - trvalé trávne porasty o výmere 40 m2 zodpovedajúceho dielu 10 odčleneného od N. B.. Č.. XXX/X je žalobca v rade 3/, pozemku N. B.. Č.. XXX/X - zastavaná plocha o výmere 45 m2 zodpovedajúceho dielu 2 odčleneného od N. B.. Č.. XXX/X je žalobca v rade 3/ a pozemku N. B.. Č.. XXX/X - zastavaná plocha o výmere 38 m2 zodpovedajúceho dielu 3 odčleneného od N. B.. Č.. XXX/X je žalovaný v rade 3/. Naliehavý právny záujem na určení, že žalovaná v rade 1/ a 2/ nie sú podielovými spoluvlastníkmi každý v podiele 1 - ice novovytvorenej nehnuteľnosti - pozemku N. B.. Č.. XXX/X O. N.Ú.. M. žalobcovia v rade 1/ a 2/ odôvodnili tým, že na OS Žilina je vedené súdne konanie sp. zn. XXC/XXX/XXXX, v rámci ktorého sa žalovaní v rade 1/ a 2/ domáhajú voči žalobcom v rade 1/ a 2/ odstránenia plotu umiestneného podľa nimi uvádzaných tvrdení na pozemku N. B.. Č.. XXX. Časť dotknutého plotu sa však nachádza na novovytvorenom pozemku N. B.. Č.. XXX/X. Jednou z podmienok úspešnosti žalovaných v rade 1/ a 2/ vystupujúcich v konaní o odstránenie plotu na strane žalobcov je preukázanie ich vlastníckeho práva k pozemku, na ktorom sa daný plot nachádza. V prípade určenia, že žalovaní v rade 1/ a 2/ nie sú vlastníkami novovytvoreného pozemku N. B.. Č.. XXX/X, nemohli by sa úspešne domáhať odstránenia plotu na ňom nachádzajúceho. Naliehavý právny záujem žalobcov v rade 1/ a 2/ na určení, že žalovaný v rade 3/ je výlučným vlastníkom novovytvoreného pozemku N. B.. Č.. XXX/X O. N.Ú.. M. žalobcovia v rade 1/ a 2/ odôvodňujú vznikom stavu právnej neistoty, ktorý by nastal, ak by došlo len k výmazu žalovaných v rade 1/ a 2/ ako podielových spoluvlastníkov N. B.. Č.. XXX/X bez zápisu jeho reálneho vlastníka, t.j. žalovaného v rade 3/. Naliehavý právny záujem žalobcu v rade 3/ na určení, že je výlučným vlastníkom novovytvorených pozemkov N. B.. Č.. XXX/X F. N. B.. Č.. XXX/X O. N.Ú.. M., a teda aj opodstatnenosť jeho žaloby je daný tým, že v príslušnom katastri nehnuteľností sú formálne evidovaní ako podieloví spoluvlastníci predmetných nehnuteľností žalovaní v rade 1/ a 2/, pričom bez ich súčinnosti zmenu zápisu v prospech žalobcu v rade 3/ je možné vykonať len na základe určovacieho rozsudku. Bez zmeny zápisu vlastníckeho práva v prospech žalobcu v rade 3/, tento nemá možnosť s dotknutými nehnuteľnosťami nakladať ani ich užívať.

3. Podaním zo dňa 31.10.2016, doručeným súdu dňa 02.11.2016 sa k podanej žalobe prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrili žalovaní v rade 1/ a 2/, ktorí uviedli, že vzhľadom na charakter podanej žaloby majú za to, že žalobcovia v rade 1/ a 2/ nie sú v predmetnom konaní aktívne vecne legitimovaní a nemajú ani naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uvedeným v žalobe. Podľa ich názoru žalobcovia nemôžu byť aktívne vecne legitimovaní vo vzťahu k určeniu, že žalovaný v rade 3/ je vlastníkom novovytvoreného pozemku N. B.. Č.. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 38 m2, v k. ú. Snežnica, nakoľko objektívne nemajú vo vzťahu k tvrdenému vlastníckemu právu žalovaného v rade 3/ žiadne hmotnoprávne postavenie. Takisto takéto postavenie nemajú ani voči žalovaným v rade 1/ a 2/. Ďalej uviedli, že pokiaľ žalobcovia v rade 1/ a 2/ preukazujú naliehavý právny záujem odvodený od skutočnosti, že pred Okresným súdom Ž. je vedené konanie pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX, v ktorom sa žalovaní v rade 1/ a 2/ domáhajú odstránenia plotu umiestneného na pozemku N. B.. Č.. XXX, N. Ú.. M. je nepravdivé tvrdenie, že jednou z podmienok v predmetnom konaní žalovaných má byť preukázanie ich vlastníckeho práva k pozemku, na ktorom je plot postavený. V predmetnom spore sa žalobcovia (v tomto konaní žalovaní v rade 1/ a 2/) domáhajú odstránenia plotu z dôvodu, že tento je staticky narušený, ohrozuje zdravie a majetok členov rodiny W.. K predmetnému pozemku poukázali i na tú skutočnosť, že na Okresnom súde Ž. je pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX vedené konanie, kde žalobcovia v rade 1/ a 2/ žalujú žalovaných v rade 1/ a 2/ ako vlastníkov predmetného pozemku o zriadenie vecného bremena práva nevyhnutnej cesty. Ďalej poukázali na to, že obdobne nie sú žalobcovia v rade 1/ a 2/ aktívne vecne legitimovaní a ani nepreukázali naliehavý právny záujem na tom, aby súd určil, že žalobca v rade 3/ je vlastníkom pozemku N. B.. Č.. XXX/X F. N. B.. Č.. XXX/X, O. N.Ú.. M.. V súvislosti s parcelami, ku ktorým sa určenia vlastníckeho práva sa domáha žalobca v rade 3/ poukázali na skutočnosť, že žalovaní v rade 1/ a 2/ sa stali vlastníkami týchto pozemkov na základe darovacej zmluvy v roku 2001 a od tohto času predmetné pozemky nerušene užívajú. Na základe týchto

skutočností navrhli žalobu v celom rozsahu zamietnuť a žalobcov v rade 1/ až 3/ zaviazat' na náhradu trov konania.

4. Podaním zo dňa 18.04.2017, doručeným súdu dňa 18.04.2017 sa žalobcovia v rade 1/ a 2/: D. N., I..XX.XX.XXXX F. R. N., L.. Š.Č., I..XX.XX.XXXX vyjadrili k vyjadreniam žalovaných v rade 1/ až 3/, v ktorom uviedli, že žalobcovia svoj naliehavý právny záujem na pozitívnom určení, že žalovaný v rade 3/ je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti odôvodňujú tým, že podkladom pre vykonanie zápisu zmien v katastri nehnuteľností nemôže byť rozhodnutie, ktorým by právo alebo právny vzťah boli určené negatívne, pretože platné právo nepozná inštitút zrušenia posledného zápisu (výmaz zápisu). Takýmto rozsudkom nemožno dosiahnuť zmenu vlastníckych práv evidovaných v katastri nehnuteľností. Vzhľadom k tejto skutočnosti bez pozitívneho určenia vlastníka dotknutej nehnuteľnosti by absentoval naliehavý právny záujem na negatívnom určení, že žalovaní v rade 1/ a 2/ nie sú vlastníckymi dotknutej nehnuteľnosti, nakoľko takéto určenie resp. rozhodnutie súdu by bolo nevykonateľné. K vecnej legitímácii žalobcov v rade 1/ a 2/ v konaní o určení, že žalovaní v rade 1/ a 2/ nie sú vlastníckymi vyššie uvedenej nehnuteľnosti, žalobcovia uviedli, že od času uzavretia darovacej zmluvy evidovanej T. Ž.R., T. N. B. Č.. O. XXX/XX, na základe ktorej sú žalovaní v rade 1/ a 2/ evidovaní ako vlastníci o. i. aj pozemku N. B.. Č.. XXX/X O. N.. Ú.. M. dochádza z ich strany vo vzťahu k žalobcom v rade 1/ a 2/ k sústavnému šikanóznemu zneužívaniu vlastníckeho práva. Pôvodný pozemok N. B.. Č.. XXX/X O. N.. Ú.. M., od ktorého bol odčlenený pozemok N. B.. Č.. XXX/X bol až do r. 2000 používaný ako prístupová cesta na nehnuteľnosti, ktoré v súčasnosti vlastní žalobcovia v rade 1/ a 2/ - dom súp. č. XXX na pozemku N. B.. Č.. XXXX/X, F. F. N. B.. Č.. XXXX/X F. N. B.. Č.. XXXX/X. Túto skutočnosť potvrdzuje aj vyjadrenie T. M. zo dňa 28.10.2014, v ktorom sa konštatuje, že pozemok N. B.. Č.. XXXX (aktuálne N. B.. Č.. XXXX/X F. Č.. XXXX/X) bol prístupný z N. B.. Č.. XXXX (podľa Q. Č.. XXXXXXXX-X/XXXX sa jednalo o N. B.. Č.. XXXX/X). S takýmto status quo v celom rozsahu súhlasili aj právni predchodcovia žalovaných v rade 1/ a 2, t. j. rodičia žalovanej, ktorí napr. ako účastníci stavebného konania súhlasili s vedením prístupovej komunikácie k stavbe žalobcov v rade 1/ a 2/ cez N. B.. Č.. XXX/X. v súlade s vydaným stavebným rozhodnutím žalobcovia realizovali stavbu rodinného domu a v súčinnosti s právnymi predchodcami žalovaných aj úpravu terénu N. B.. Č.. XXX/X tak, aby mohli následne pristúpiť k vybudovaniu vstupu cez tento pozemok. Po zápise žalovaných v rade 1/ a 2/ ako vlastníkov dotknutej nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností začali títo žalobcom v rade 1/ a 2/ brániť v užívaní N. B.. Č.. XXX/X ako prístupovej cesty napriek tomu, že túto sami žalovaní v rade 1/ a 2/ využívajú ako prístupovú cestu k nimi užívaným nehnuteľnostiam. Žalobcovia v rade 1/ a 2/ tento prístup pritom využívajú len počas rekreačných pobytov. V dôsledku takéhoto ich postupu boli žalobcovia nútení iniciovať voči žalovaným v rade 1/ a 2/ na OS Ž. konanie pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX o zriadenie vecného bremena - práva nevyhnutnej cesty. Žalovaní v rade 1/ a 2/ v snahe vyvolať ďalšiu konfliktnú situáciu v roku 2011 žiadali žalobcov v rade 1/ a 2/ o odstránenie horizontálnej časti plota nachádzajúceho sa na N. B.. Č.. XXX/X. Napriek tomu, že žalobcovia žalovaným vyhoveľi, žalovaní v rade 1/ a 2/ v roku 2013 iniciovali voči žalobcom stavebné konanie, cieľom ktorého bolo odstránenie tohto oplotenia. Vec prejednávajúci správny orgán nenašiel dôvod na odstránenie stavby - plota, a preto návrhu žalovaných nevyhovel. Následne žalovaní v rade 1/ a 2/ iniciovali voči žalobcom na OS Ž. súdne konanie vedené pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX, v rámci ktorého sa domáhajú voči žalobcom v rade 1/ a 2/ odstránenia plotu umiestneného podľa nimi uvádzaných tvrdení na pozemku N. B.. Č.. XXX. Časť dotknutého plotu sa však nachádza na novovytvorenom pozemku N. B.. Č.. XXX/X. Jednou z podmienok úspešnosti žalovaných v rade 1/ a 2/ vystupujúcich v konaní o odstránenie plotu na strane žalobcov je preukázanie ich vlastníckeho práva k pozemku, na ktorom sa daný plot nachádza. V prípade určenia, že žalovaní v rade 1/ a 2/ nie sú vlastníckymi novovytvoreného pozemku N. B.. Č.. XXX/X, nemohli by sa úspešne domáhať odstránenia plotu na ňom nachádzajúceho. Tvrdenie žalovaných v rade 1/ a 2/, že odstránenia plotu sa domáhajú z dôvodov jeho statického narušenia neobstojí, nakoľko statické narušenie opierajú o statický posudok J.. Q. F..M.. z novembra 2011, o ktorom už stavebný úrad T. M. v konaní č. j. XX/XXXX-XX konštatoval, že nezodpovedá súčasnému stavu. Tento statický posudok bol vyhotovený v čase pred odstránením horizontálnej časti plotu a žalovaní si musia byť vedomí skutočnosti, že táto časť plotu už nie je existentná a predložený znalecký posudok je nepoužiteľný. Súdne konanie vedené na OS Žilina pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX je aktuálne prerušené do právoplatného konania vo veci vedenej na OS Žilina pod sp. zn. 42C/318/2016. Žalobcovia ďalej uviedli, že z vyššie opísaného skutkového stavu je zrejmé, že žalovaní v rade 1/ a 2/ sa kontinuálne snažia poškodzovať práva a právom chránené záujmy žalobcov v rade 1/ a 2/ využívajúc pritom svoje postavenie vlastníkov pozemku N. B.. Č.. XXX/X v rozpore s právnou úpravou v oblasti občianskeho práva, v rámci ktorej sa aplikuje o. i. aj zásada zákazu zneužitia subjektívneho práva. Žalobcovia v rade 1/ a 2/ majú za to, že ak bude ich žalobnému návrhu vyhovieť a žalovaní stratia

postavenie vlastníkov N. B.. Č.. XXX/X, N. B.. Č.. XXX/X F. N. B., Č.. XXX/X, dôjde k eliminácii zásahov žalovaných v rade 1/ a 2/ do právnej a faktickej sféry žalobcov, ako aj k redukcii aktuálne prebiehajúcich súdnych konaní a súčasne iniciovaní nových.

5. V podaní zo dňa 29.05.2017 žalovaní v rade 1/ a 2/ uviedli, že žalobcovia vo svojom vyjadrení neuviedli žiadne nové podstatné skutočnosti, ktoré neboli doposiaľ obsiahnuté v žalobe. Naopak žalobcovia zavádzajú súd tým, že na tunajšom súde prebieha konanie pod sp. zn. XXC/XXX/XXXX, ktoré je aktuálne prerušené do skončenia tohto konania. Rozhodnutie o prerušení uvedeného konania nie je právoplatné, pretože bolo proti nemu podané oprávnenou stranou odvolanie, o ktorom odvolací súd doposiaľ nerozhodol. Ďalej uviedli, že sa pridrižujú ich vyjadrenia k žalobe, ktoré bolo doručené súdu dňa 02.11.2016 a zároveň poukázali na vyjadrenie žalovaného v rade 3/ zo dňa 24.10.2016. V zmysle týchto vyjadrení majú za to, že žalobcovia nie sú v tejto veci aktívne vecne legitimovaní a ani nepreukázali naliehavý právny záujem, pretože aj prípadnou zmenou vlastníka N. B.. Č.. XXX O. N.. Ú.. M. sa ich právne postavenie k tomuto pozemku žiadnym spôsobom nezmení. Na základe uvedeného navrhli žalobu zamietnuť a zaviazat' žalobcov náhradou trov konania.

6. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 42C/318/2016-75 zo dňa 03.07.2017, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovaným v rade 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov v rozsahu 100%. Krajský súd v Ž. rozsudkom č.k. 10Co/279/2018-126 zo dňa 30.04.2019, právoplatným 21.06.2019 v časti výroku o zamietnutí žaloby vzťahujúcej sa na žalobný návrh žalobcov 1a/ až 2/ o určenie, že žalovaný 3/ je vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území M., vytvorenej na základe geometrického plánu vyhotoveného J.. Q.-W. B. Č.. XXXXXXXX-X/XXXX; a to pozemku parc. č. XXX/X zastavaná plocha o výmere 38 m² potvrdil a vo zvyšnej časti mu vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Okresný súd uznesením, č.k. 42C/318/2016-137 zo dňa 02.08.2019 podľa § 161 ods. 2 v spojení s § 230 CSP zastavil konanie o žalobe žalobcov v rade 1a/, 1b/ a 2/ proti žalovaným v rade 1/ a 2/. Vychádzal z toho, že v konaniach tamjšieho súdu sp. zn. XXC/XXX/XXXX F. XXC/XXX/XXXX bola právoplatne uzavretá otázka neexistencie (spolu)vlastníctva žalovaných k pozemkom parc. č. XXX F. XXX N.. Ú.. M.. Uvedené v súdnej veci z hľadiska predmetu konania tvorí prekážku rozhodnutej veci pre konanie o žalobe na určenie či tu právo je alebo nie je, nakoľko vychádza z toho istého skutkového základu ako v označených konaniach. Krajský súd v Ž. uznesením sp. zn. 10Co/3/2020 zo dňa 30.04.2020 predmetné uznesenie okresného súdu potvrdil. Okresný súd Žilina uznesením č.k. 42C/318/2016-144 zo dňa 05.08.2019 žalobný petít žaloby žalobcu v rade 3/ o určenie vlastníckeho práva vylúčil na samostatné konanie.

7. Súd vo veci nariadil a dňa 11.06.2021 vykonal pojednávanie v súlade s ust. § 180 v neprítomnosti strán sporu a za účasti ich právnych zástupcov. Strany sporu v zásade po celý čas konania, aj pred súdom, zotrvali na svojej argumentácii v spore, ako ich uviedli v žalobe, vo vyjadrení k žalobe, či v replike alebo duplike. Právny zástupca žalovaných v rade 1/ a 2/ poukázal na nepreukázanie naliehavého právneho záujmu zo strany žalobcu.

8. Súd na základe vykonaného dokazovania vyjadreniami strán sporu, oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami a to najmä výpisom z Y. Č.. XXXX B. N..Ú.. M., geometrickým plánom vyhotoveným firmou Q.-W. B. Č.. XXXXXXXX-X/XXXX ako aj celým spisovým materiálom, zistil nasledovný skutkový stav:

9. Žalovaní v rade 1/ a 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. M. a zapísaných na Y. Č.. XXXX F. N. B.. Č.. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 553 m² a N. B.. Č.. XXX/X - trvalé trávne porasty o výmere 116 m², a to každý v podiele 1 - ica.

10. Podľa § 150 ods. 1 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

11. Podľa § 151 ods. 2 CSP, ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

12. Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

13. Podľa § 191 ods. 2 CSP, vierohodnosť každého vykonaného dôkazu môže byť spochybnená, ak zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

15. Podľa § 132 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

16. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať najmä, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

17. Predpokladom úspešnosti žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je, v zmysle § 137 písm. c) CSP sú po procesnej stránke skutočnosti, že strany sporu majú vecnú legitímáciu a že na určenie je naliehavý právny záujem. Vecnú legitímáciu v konaní o určenie, či tu právo je alebo nie je, má ten, kto je účastníkom práva, o ktoré v konaní ide. Pod aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňovaný nárok, respektíve mu vyplýva procesné právo si tento nárok uplatňovať.

18. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov, ďalej len „zákon o pozemkovom spoločenstve“ výbor je výkonným a štatutárnym orgánom spoločenstva. Riadi činnosť spoločenstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach, o ktorých to ustanovuje tento zákon, zmluva o spoločenstve alebo stanovky alebo o ktorých tak rozhodne zhromaždenie, ak nie sú zverené týmto zákonom iným orgánom spoločenstva.

19. Podľa § 16 ods. 2 písm. a) zákona o pozemkových spoločenstvách výbor koná za členov spoločenstva pred súdmi a orgánmi verejnej správy vo veciach podnikania na spoločnej nehnuteľnosti alebo na spoločne obhospodávaných nehnuteľnostiach, ich spoločného užívania a obstarávania spoločných vecí vyplývajúcich z ich vlastníctva.

20. Podľa § 16 ods. 2 písm. c) zákona o pozemkových spoločenstvách výbor zastupuje členov spoločenstva, okrem členov spoločenstva podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2013/97/20200425>> a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2013/97/20200425>>, vo veciach nadobúdania časti spoločnej nehnuteľnosti, ktorej vlastníctvo je sporné.

21. Absencia vecnej legitímácie je vždy prednostným dôvodom na zamietnutie žaloby. Existenciu vecnej legitímácie súd pritom musí skúmať vždy ex offa (aj bez návrhu), teda aj keď ju protistrana nenamieta (viď aj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp.zn.: XCdo/XXX/XXXX, či nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. 12. 2017, sp.zn.: I. Ú..)

22. Ustanovenie § 16 ods. 2 zákona o pozemkových spoločenstvách explicitne rieši otázku vecnej legitímácie. Podľa tohto ustanovenia je potrebné rozlišovať dva druhy súdnych konaní, a to jednak konania uvedené v § 16 ods. 2 písm. a), teda súdne konania vo veciach podnikania na spoločnej nehnuteľnosti, jej spoločného užívania a obstarávania spoločných vecí vyplývajúcich z jej vlastníctva, ako sú konania o náhradu škody, o zaplatenie nájomného, a jednak konania uvedené v § 16 ods. 2 písm. c), teda súdne konania, týkajúce sa (určenia) vlastníckeho práva k spoločnej nehnuteľnosti. Všetky veci uvedené v § 16 ods. 2 písm. a) a písm. c) zákona o pozemkových spoločenstvách sú však vecami jednotlivých podielnikov pozemkového spoločenstva, a len v záujme zrealizovania vykonávania ich vlastníckeho práva, zákon konštruuje osobitné (zákonné) zastúpenie spoločenstvom, ktoré podľa § 16 ods. 1 koná prostredníctvom výboru (samotný výbor na rozdiel od spoločenstva nemá právnu subjektivitu.) Nejde tu teda o veci pozemkového spoločenstva, ale o veci jeho jednotlivých podielnikov. Aktívna, resp. pasívna vecná legitímácia podľa ustanovenia § 16 ods. 2 v preto môže v týchto veciach patriť len spoluvlastníkovi (podielníkovi) pozemkového spoločenstva, a nie pozemkovému spoločenstvu. V prejednávanej veci (ide konanie (určenia) vlastníckeho práva k spoločnej nehnuteľnosti) ide o konanie

vo veciach nadobúdania časti spoločnej nehnuteľnosti, ktorej vlastníctvo je sporné podľa § 16 ods. 2 písm. c) zákona o pozemkových spoločnostiach.

23. Len na okraj súd uvádza, že aj spoločnosť ako zákonný zástupca svojich členov sa môže nechať v súdnom konaní zastupovať advokátom. A dokonca napriek tomu, že spoločnosť je podľa zákona zástupcom členov spoločnosti, tak vzhľadom na to, že členovia spoločnosti majú právnu subjektivitu, je nepochybné, že môžu konať v súdnom konaní aj samostatne, teda bez zastúpenia týmto spoločnosťou (čo je predstaviteľné najmä v prípade spoločnosti s menším počtom členov.) Ustanovenia § 16 ods. 2 písm. a) a písm. c) takéto konanie nevyklúčujú.

24. V prejednávanej veci bolo z obsahového hľadiska (teda nielen podľa formálneho označenia žalobcu v žalobe) nepochybné, že v pozícii žalobcu vystupuje v tomto konaní výlučne pozemková spoločnosť, a nie jeho členovia, ktorých by toto pozemkové spoločnosť v tomto konaní len zastupovala. Žalobca v žalobnom petite navrhol, aby nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania, boli vo výlučnom vlastníctve pozemkovej spoločnosti, a nie jeho členov. Bez ohľadu na objektívnu správnosť tohto hmotnoprávneho záveru žalobcu je nepochybne zrejmé, že žalobcom je spoločnosť a nie jeho členovia, ktorých by spoločnosť v konaní len zastupovala. V prípade konania o určenie vlastníckeho práva podľa § 16 ods. 2 písm. c) zákona o pozemkových spoločnostiach, takúto žalobu musia podať všetci podieloví spoluvlastníci spoločnej veci.

25. Návrhom na začatie konania možno uplatniť (okrem ďalších prípadov), aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je (ak je na tom naliehavý právny záujem). Preukázanie, že žalobca má naliehavý právny záujem na žalovanom určení, je jedným z predpokladov úspešnosti žaloby. Podľa ustálenej judikatúry súdov, naliehavý právny záujem na určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, je daný tam, kde by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo jeho postavenie by sa stalo neistým. Napriek uvedenej zásade nie je možné vylúčiť naliehavý právny záujem na určení ani vtedy, ak je možné žalovať na plnenie. Je to vtedy, ak sa určovací žalobou vytvára pevný právny základ pre vzťahy účastníkov a predíde sa tak prípadným ďalším sporom o plnenie, alebo ak sa žalobou na plnenie nemôže riešiť celý obsah a dosah sporného právneho vzťahu alebo práva. Z odôvodnenia rozsudku NS SR sp.zn. XCdo XX/XXXX zo dňa 18.06.2007 vyplýva, že naliehavosť právneho záujmu je charakterizovaná určitými aspektmi: odporcom je popieraná existencia (neexistencia) práva, či právneho pomeru navrhovateľa, teda je tu stav, že právo resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný (existencia aktuálneho stavu objektívnej právnej neistoty medzi účastníkmi); - jestvuje ohrozenie práva či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia navrhovateľa, ktorý nemožno odstrániť inak len určovacím výrokom; - existuje potreba odstránenia tejto neistoty, resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu. Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacieho návrhu. Je nutné, aby tento naliehavý právny záujem existoval nielen v čase rozhodovania prvostupňového súdu ale aj v čase rozhodovania vyšších súdov. K tomu, či tu je naliehavý právny záujem sa prihliada z úradnej povinnosti. Na nedostatok predpokladu určovacej žaloby musí súd prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania.

26. Súd žalobu posúdil v zmysle § 137 písm. c) CSP, teda ide o žalobu o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. V danom prípade je nevyhnutné preukázanie naliehavého právneho záujmu. Žalobca v žalobe neodôvodnil naliehavý právny záujem na určení, že je vlastníkom pozemku N. B.. Č.. XXX/X F. N. B.. Č.. XXX/X, O. N.. Ú.. M.. Súd konštatuje, že naliehavý právny záujem je daný vtedy, ak by bez požadovaného určenia bolo ohrozené právo navrhovateľa alebo jeho právne postavenie sa stalo neistým. Existencia naliehavého právneho záujmu u všetkých určovacích žalôb je základnou procesnou podmienkou ich úspechu. Právny záujem musí existovať aj v čase, kedy súd rozhoduje rozsudkom vo veci. Žaloba o určení podľa citovaného zákonného ustanovenia spravidla nemá opodstatnenie vtedy, ak požadované určenie je len povahou predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či je tu alebo nie je právny vzťah alebo právo, a to najmä vtedy, ak takáto predbežná otázka nerieši alebo nemôže riešiť celý obsah alebo obsah sporného právneho vzťahu alebo práva.

27. Ak všeobecné súdy postupujú tak, že rozhodnú o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospeli k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu, porušia tým základné právo na súdnu ochranu ďalšieho účastníka konania. (Uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 06.10.2017, sp. zn. II. Ú. XXX/XXXX).

28. Súd nad rámec uvedeného podotýka, že naliehavý právny záujem musí byť kvalifikovaný, t. j. naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Spravidla je naliehavý právny záujem daný v prípade, keď sa nemožno domáhať priamo plnenia, tiež vtedy, ak by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo ak by bez tohto určenia jeho právne postavenie bolo neisté. V tejto spojitosti je primárne potrebné ujasniť, či a ako sa následné požadované určenie môže dotknúť právnych pomerov účastníkov. Určovacia žaloba je zvyčajne prípustná vtedy, ak sa ňou odstraňuje spornosť vzťahu účastníkov a predchádza vzniku ďalších sporov, prípadne, ak sa vytvára pevný základ právneho vzťahu medzi nimi. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Nejde o určovaciu žalobu ako takú, ale o to, čoho alebo akého určenia sa žalobca domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Záver súdu o existencii či neexistencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá primárne posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či spornosť neodstraňuje, ale zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Primárne teda je potrebné, aby žalobca osvedčil svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, keď posúdenie osvedčenia, resp. neosvedčenia naliehavého právneho záujmu je samostatným a prvoradým dôvodom pre zamietnutie žaloby. Určovacia žaloba je spravidla opodstatnená vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. Žalobca však v prejednávanej veci neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania naliehavého právneho záujmu.

29. Vyhodnotením všetkých dôkazov v súlade s ustanovením § 191 ods. 1 CSP mal súd preukázané, že žalobca neunesol ani povinnosť tvrdenia, ktorá mu vyplýva z ustanovenia § 150 ods. 1 CSP. V žalobe žalobca na preukázanie svojich tvrdení odkázal na geometrický plán vyhotovený firmou Q.-W. B. Č.. XXXXXXXX-X/XXXX, overený OÚ N. I. W. pod č. XXX/XX s tým, že pozemky N. B.. Č.. XXX/X F. N. B.. Č.. XXX/X O. N..Ú.. M. boli vytvorené odčlenením od pôvodného pozemku N. B.. Č.. XXX/X a pozemku N. B.. Č.. XXX/X odčlenením od pôvodného pozemku N. B.. Č.. XXX/X, avšak žiadnym spôsobom nezdôvodnil opodstatnenosť podanej žaloby. Súd poukazuje na nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu k požadovanému určeniu. Naliehavý právny záujem na určení je daný tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide aj o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snád len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Na základe vyššie uvedených skutočností súd poukazuje na to, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem, a preto návrh právnej zástupkyne žalobcu na vykonanie výsluchu geodeta, ktorý vypracoval geometrický plán č. XXXXXXXX-X/XXXX zo dňa 04.04.2016 ako nehospodárny a nadbytočný zamietol.

30. Vzhľadom na absenciu aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu ako aj nepreukázanie naliehavého právneho záujmu, tak súd musel zamietnuť žalobu bez toho, aby posudzoval dôvodnosť uplatneného nároku vo veci samej.

31. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol na základe ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že žalovaným v rade 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko títo boli v konaní plne úspešní.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.